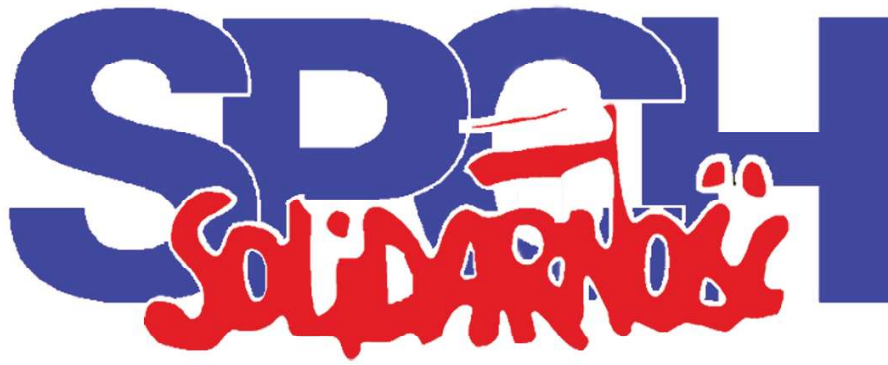

NAFTA I GAZ
CHEMIA
FARMACJA
PAPIER
PALIWA
CERAMIKA
SZKŁO

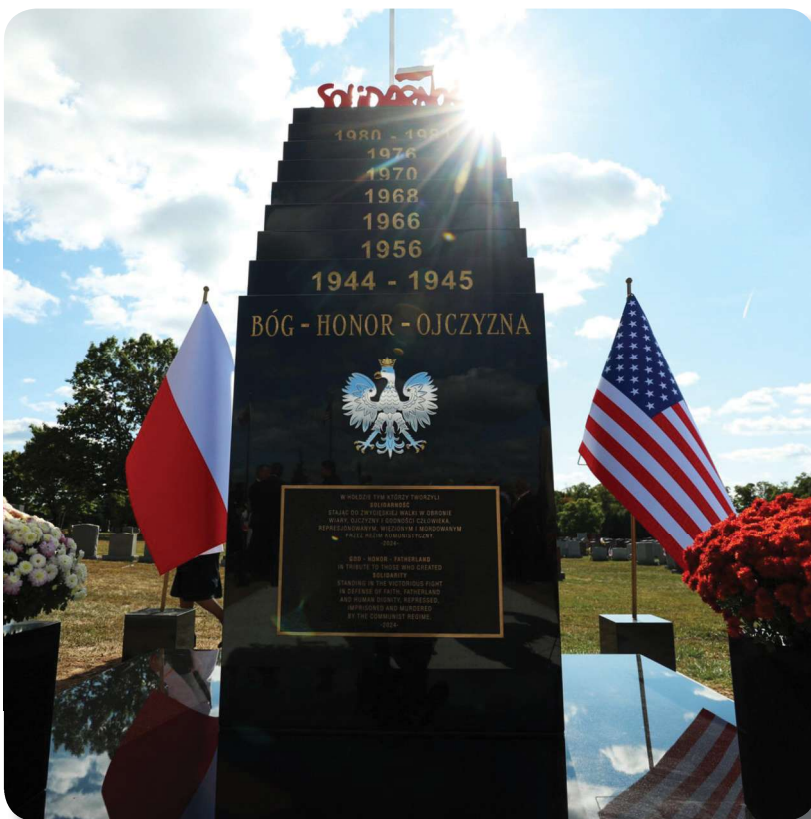

WARSZAWA
11
414 ROK XXXIV
LISTOPAD
2024

KRAJOWY SEKRETARIAT PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

© W USA stanął Pomnik Bohaterów Walki o Niepodległość po 1944–45 roku i „Solidarność” © Kolejne spotkanie Regionu Wschodniego IndustriaAll Europe © 30 – lecie powstania Sekcji Farmacji © Kolejne próby ratowania polskiego przemysłu chemicznego © Trudne zagadnienia prawne – pytania i odpowiedzi ©

W USA stanął Pomnik Bohaterów Walki o Niepodległość po 1944–45 roku i „Solidarność”

W dniu 22 września 2024 r. został odsłonięty pomnik, który ma upamiętniać Polaków walczących o wolność swojego kraju po II wojnie światowej oraz „Solidarność” jako organizację, która walczyła o jej odzyskanie. Pomnik Bohaterów Walki o Niepodległość po 1944–45 roku i „Solidarność” stanął na cmentarzu polonijnym przy Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej Zakonu Ojców Paulinów w Doylestown w Pensylwanii.

W uroczystości odsłonięcia pomnika wzięli udział znakomici goście z prezydentem RP Andrzejem Dudą na czele, który przybył wraz z małżonką, Agatą Kornhauser-Dudą. Obecni byli również: prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, Konsul Generalny RP w Nowym Jorku Mateusz Sakowicz, weterani ze Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, Kadeci Pułaskiego z West Point, Korpus Pomocniczy Pań przy SWAP, przedstawiciele Kongresu Polonii Amerykańskiej, harcerze i nauczyciele ze szkół polonijnych oraz działacze Solidarności i Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Dodatkowo parze prezydenckiej towarzyszyli Ministrowie w KPRP: Szef Gabinetu Prezydenta RP Marcin Mastalerek, Sekretarz Stanu w KPRP Wojciech Kolarski i Szef Biura Polityki Międzynarodowej Mieszko Pawlak. Poświęcenia pomnika dokonał biskup Witold

Mroziński. Prezydent Duda, który dokonał odsłonięcia pomnika, nawiązał do innej uroczystości, która miała miejsce w tym samym miejscu w 2016 roku, kiedy zaczynał urzędowanie na stanowisku prezydenta RP: „Dla mnie to taka symboliczna klamra mojej wielce zaszczytnej drogi prezydenckiej powierzonej mi przez rodaków w wyborach 2015 roku, która tutaj, w Stanach Zjednoczonych, w zasadzie rozpoczęła się tą wizytą w 2016 roku tutaj, w amerykańskiej Częstochowie, kiedy to zaprosiliście mnie Państwo na uroczystość odsłonięcia tego pomnika – pomnika Żołnierzy Niezłomnych. I dziś, kiedy do zakończenia tej prezydenckiej drogi, tej misji pozostało mi w zasadzie 10 miesięcy, mam znów zaszczyt być tutaj, z Państwem, razem z moją żoną, z Agatą, po to, by odsłonić ten pomnik – pomnik wszystkich tych, którzy walczyli o prawdziwie

niepodległą, suwerenną Polskę po 1944, 1945 roku. Wreszcie – krótko mówiąc – poświęcony pamięci i dziękczynieniu pokoleniu Solidarności”. Prezydent w ten sposób podkreślił fakt, że to właśnie powstanie „Solidarności” było kluczowe w procesie przemian w powojennej Polsce, o czym należy pamiętać, a czego wyrazem jest ten pomnik. Warto dodać, że jest to pierwszy pomnik w Stanach Zjednoczonych, poświęcony polskiej drodze do wolności po 1945 roku, o czym czytamy na stronie internetowej Instytutu Pamięci Narodowej: „Jest to pierwszy w Stanach Zjednoczonych pomnik poświęcony polskiej drodze do wolności po 1945 roku i „Solidarności” – ruchu, który stał się fenomenem na skalę światową i doprowadził do upadku systemu komunistycznego w Europie Środkowo-Wschodniej. Idee „Solidarności” oparte na wartościach chrześcijańskich

przypominały, że prawdziwa wolność zaczyna się w ludzkim sercu. Od przemiany człowieka zaczyna się przemiana systemów społecznych i politycznych. Dlatego ludzie związani z ideałami „Solidarności” przyczynili się do odnowy Ojczyzny w oparciu o wartości zgodne z tożsamością chrześcijańską”.

Należy przypominać, że kluczową rolę w odzyskaniu wolności odegrał Kościół katolicki w Polsce, „(...) który dał Polsce kardynała Stefana Wyszyńskiego i papieża Jana Pawła II oraz kapłanów niezłomnych, przypominających o niezbywalnej godności każdego człowieka, o konieczności oparcia wspólnoty narodowej na prawdzie, która wyzwala od lęku, o godności pracy ludzkiej” – czytamy na stronie internetowej IPN-u.

Pomnik został zaprojektowany jako monument, na którym są umieszczone schody. Są to symboliczne schody do wolności. Na pierwszym stopniu widnieje napis: Bóg – Honor – Ojczyzna. Na kolejnych

stopniach widnieją ważne daty w najnowszej historii Polski:

1944 – 1945 – końcowa faza i zakończenie II wojny światowej,

1956 – pierwszy w dziejach PRL bunt robotniczy, który miał miejsce w Poznaniu (brutalnie stłumiony przez wojsko),

1966 – Millenium Chrztu Polski,

1968 – Wydarzenia Marcowe, manifestacje studentów (również brutalnie stłumione),

1970 – Czarny Czwartek, wojsko strzela do robotników na Wybrzeżu,

1976 – strajki w Radomiu i Ursusie oraz powstanie Komitetu Obrony Robotników,

1980–1981 – Porozumienia Sierpniowe, powstanie „Solidarności”, stan wojenny.

Na szczycie pomnika stoi krzyż oraz jest umieszczony napis „Solidarność”. Aby podkreślić rolę Kościoła katolickiego oraz upamiętnić Polaków, którzy odegrali ważne role w procesie odzyskiwania wolności w Polsce, na bokach

pomnika umieszczono tablice poświęcone papieżowi Janowi Pawłowi II oraz księdzu Jerzemu Popiełuszce.

Tablicę upamiętniającą papieża ozdabia Jego cytat: „Solidarność otworzyła bramy wolności w krajach zniewolonych systemem totalitarnym. Zburzyła mur berliński i przyczyniła się do zjednoczenia Europy rozdzielonej od czasów II wojny światowej na dwa bloki. Nie wolno nam nigdy tego zatrzeć w pamięci”. Słowa te wypowiedział w polskim parlamencie 11 czerwca 1999 roku. Na tablicy, upamiętniającej księdza Jerzego Popiełuszkę jest umieszczony napis: „W podziękę za posługę kapłańską, modlitwy za Ojczyznę w czasach zniewolenia komunistycznego oraz ewangeliczne nauczanie, jak zło dobrem zwyciężyć”.

„Inicjatorem budowy pomnika poświęconego Bohaterom Walki o Niepodległość po 1944-45 r. i „Solidarności” jest Komitet Obchodów Rocznicy Katastrofy Smo-

leńskiej i Ludobójstwa Katyńskiego z przewodniczącym Tadeuszem Antoniakiem na czele. Autorem projektu oraz wykonawcą upamiętnienia jest Richard Kulinski. Instytut Pamięci Narodowej jest jednym z inwestorów strategicznych” – czytamy na stronie internetowej IPN-u.

Przewodniczący Solidarności Piotr Duda skierował list do uczestników, który został odczytany przez prezesa IPN-u, doktora Karola Nawrockiego.

„Państwa inicjatywa upamiętnienia polskiego ruchu oporu przeciwko władzy komunistycznej w Polsce w czasach PRL-u oraz powstania NSZZ „Solidarność” jako organizacji walczącej o godność ludzi pracy i demokrację w Polsce budzi we mnie podziw i ogromny szacunek” – napisał.

„W 1980 roku Solidarność zainicjowała wielki marsz ku wyzwoleniu

naszego kraju z totalitarnego reżimu i przywróceniu w nim demokracji. Do dziś nie tylko w Polsce, ale również na całym świecie nasz Związek kojarzy się przede wszystkim z wolnością. Wolność jest dla nas bardzo ważna. Wolność rozumiana jako prawo do podmiotowości ludzkiej, ale również wolność jednostki i jej prawo do życia według własnych przekonań” – dodał. Przypominał w ten sposób, że Solidarność poza sprawami pracowników dba również o swoją tożsamość, która ukształtowała się na gruncie umiłowania wolności człowieka, w oparciu o wartości chrześcijańskie. Przewodniczący odniósł się również do księdza Jerzego Popiełuszki, który w imię głoszonych wartości poniósł męczeńską śmierć. W tym roku obchodzimy 40 rocznicę tych tragicznych wydarzeń.

Prezes Nawrocki przypomniał rów-

nież fakt, że rok 1945, w którym zakończyła się II wojna światowa, nie przyniósł Polakom upragnionej wolności.

„Walka o wolność, gdy się raz zaczyna, z krwią ojca spada dziedzictwem na syna. O tym mówi ten monument poświęcony bohaterom walki o wolność i niepodległość Polski po roku 1945. Roku, który nie był rokiem wolności, a zniewolenia narodu polskiego przez Sowieców, przez komunistów na kolejne blisko 50 lat. Przez te blisko 50 lat polski naród mieszkał w sowieckiej kolonii. Walczył i cierpiał w walce o niepodległość, którą utraciliśmy w roku 1939”.

Właśnie dlatego powstał ten pomnik. Żeby upamiętnić wszystkich tych, którzy po wojnie podjęli walkę o wolność, i zapłacili za to własnym życiem.

Łukasz Kulon

Warto dodać, że kilka dni temu odbył się w Warszawie Marsz Niepodległości. Niewątpliwie jest to marsz, w którym uczestniczą ludzie mający Polskę w sercu, a z tyłu gło-

wy, że wolność nie jest dana raz na zawsze. Wielokrotnie przypominał o tym papież Jan Paweł II. Marsz Niepodległości – pomimo wielu prób deprecjonowania go w taki

czy inny sposób, pomimo wykorzystywania go do celów politycznych i pomimo wielu prowokacji – jest emanacją polskości i wszystkiego tego, co się z nią wiąże. Warto o tym pamiętać. Jest to największe wydarzenie niepodległościowe w naszej części Europy, a bardzo możliwe, że największe na kontynencie. W obliczu wielu innych marszów, które mają na celu zmianę naszej obyczajowości, akurat ten marsz przypomina wszystkim mieszkańcom naszego kraju, jak ważna jest dla nas Polaków niepodległość. Warto o tym pamiętać.

Łukasz Kulon

Fot. Jakub Pacan
„Tygodnik Solidarność”

Kolejne spotkanie Regionu Wschodniego IndustriAll Europe

W dniu 5 listopada 2024 r. w Lublanie odbyło się spotkanie Regionu Wschodniego IndustriAll Europe. W spotkaniu wzięły udział delegacje ze Słowenii, Węgier, Czech, Słowacji i Polski. KSPCH reprezentowali: Piotr Łusiewicz, Sławomir Bezara, Marek Balkowski i Sandra Domagalska.

JWspólne obrady rozpoczęła go-spodyni spotkania, Lidija Jerkič – przewodnicząca słoweńskiego związku zawodowego Skei.

Kolejno swoje wystąpienie miała Isabelle Barthés, Zastępca Sekretarza Generalnego IndustriAll Europe. Isabelle omówiła nowy skład KE i przebieg wyborów. Zwróciła uwagę na spadek produkcji przemysłowej w Europie. Zła sytuacja w UE jest spowodowana zwłaszcza przez zalewanie rynku produktami z Chin, Turcji i Indii. Podczas okresu silnej inflacji w Europie wyzwaniem dla gospodarek krajowych było unormowanie wynagrodzeń. W dalszym ciągu poziom siły nabywczej nie wrócił do tego z 2019 roku. Problemami UE, które wymieniała Isabelle są w szczególności: skomplikowana działalność biznesowa, konkurencyjność, założenia Zielonego Ładu, ceny energii, dekarbonizacja. Nowy skład KE nazwany jest „komisją inwestycyjną”. KE tworzy plan rozwoju przemysłu, współpracujący z nową transformacją. Niestety problemem okazuje się ryzyko zamknięcia się pewnych gałęzi przemysłu. Ze względu na technologiczne zacofanie Europy, KE chce wprowadzenia większego rozwoju sztucznej inteligencji. Transformacja nie ma szans na powodzenie, jeśli nie będzie prowadzić do polepszenia warunków pracy i zwiększenia ilości układów zbiorowych.

Kolejno przedstawiciele poszcze-

gólnych państw przystąpili do omówienia sytuacji gospodarczych i ekonomicznych ze swoich krajów. Czesi zwrócili uwagę na plany podniesienia wieku emerytalnego do 70 lat dla osób urodzonych po 2000 roku. Płaca minimalna od 2025 roku wzrośnie o 10% i osiągnie wartość 832 euro miesięcznie. Poziom bezrobocia wynosi 2,6%. Czeską spółkę Liberty czeka likwidacja. Firma Kovosvit MAS Sezimovo Ústí również jest już niewypłacalna, pracownicy sami odchodzą z pracy. Adient zamknął swoje zakłady Trim w České Lípa i Stráž pod Ralskem, ponad 1000 osób zostanie zwolnionych w ciągu najbliższych dwóch lat. W wielu czeskich przedsiębiorstwach roz-

poczynają się zbiorowe negocjacje przy aktywnej pomocy specjalistów z biur regionalnych OS KOVO.

W Słowenii miesięczna stopa bezrobocia we wrześniu 2024 r. wyniosła 3,4%. W grupie wiekowej 15–74 było 35 000 bezrobotnych, z czego 55% stanowili mężczyźni, a 45% kobiety. Obecnie płaca minimalna w Słowenii to 1.253,90 euro. Nowy rząd Słowenii wspiera działania związków zawodowych. Dzięki temu udało się wprowadzić prawo ochrony dla związkowców. Ciekawym uregulowaniem dla pracujących emerytów jest dofinansowanie w postaci 40% emerytury, wypłacane miesięcznie przez państwo. Słowenia prawie nie doświadcza inflacji, czasami

zdarzają się nawet lata z zarejestrowaną deflacją.

Węgry w 2024 roku zarejestrowali 4,5% stopę bezrobocia. Obecnie węgierska płaca minimalna to 799 euro. Węgierska Konfederacja Związków Zawodowych zażądała podwyżki płacy minimalnej w 2025 roku w wysokości 12%. We wrześniu ogłoszono 3% inflacji.

Słowacy w swoim wystąpieniu zwrócili uwagę na zmiany nowego rządu. Rada Narodowa Republiki Słowackiej przyjęła tzw. pakiet konsolidacyjny, stworzony w celu poprawy stanu finansów publicznych. Deficyt finansów publicznych potroił się rok do roku w 2023 r., a jego wartość osiągnęła 6,4 mld EUR, co stanowiło 5,21% PKB. Zadłużenie administracji publicznej w 2023 r. osiągnęło 68,9 mld EUR, co stanowiło 56,05% PKB. Słowacka reforma podatkowa zakłada wprowadzenie trzech stawek VAT oraz podwyższenie podstawowej stawki VAT z 20% do 23%. Średnia nominalna miesięczna pensja pracownika w gospodarce w II kwartale 2024 r. wzrosła o 7,1%, do 1520 euro. Oznacza to, że pracownicy otrzymali średnio o 101 euro więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Nadal stosunkowo znaczący wzrost płac nominalnych, wraz ze spadającą inflacją, przyczynił się do tego, że realna płaca wzrosła o 4,9%. W drugim kwartale 2024 roku stopa bezrobocia Słowacji wyniosła 5,2%.

Piotr Łusiewicz jako reprezentant Polski omówił wskaźniki makroekonomiczne oraz wydarzenia związkowe, mające miejsce od ostatniego spotkania regionu. Najważniejszym punktem jego wypowiedzi było zwrócenie uwagi na problemy przemysłu nawozowego, papierniczego, ceramicznego, gazowniczego i szklarskiego w Polsce. Uczestnicy obrad otrzymali ulotki przygotowane w języku angielskim, przekazujące szczegółową informację o sytuacji w Grupie Azoty. Wpisuje się to w działania

opisane na kolejnych stronach naszego Biuletynu. Nadal będziemy dokładali wszelkich starań, żeby sytuacja w Grupie Azoty była szczegółowo opisywana na łamach naszego miesięcznika.

Podczas spotkania Piotr Łusiewicz wyraził swoją krytyczną opinię na temat założeń Zielonego Ładu, wskazując na szereg problemów, które jego zdaniem mogą pojawić się w związku z wdrażaniem tej inicjatywy. W swojej wypowiedzi podkreślił, że Zielony Ład, mimo szczytnych celów związanych z ochroną klimatu, może prowadzić do poważnych trudności gospodarczych i społecznych, szczególnie w kontekście Polski i krajów o podobnym profilu gospodarczym. Piotr Łusiewicz zakończył swoją wypowiedź stwierdzeniem, że choć zmiany w kierunku zrównoważonego rozwoju są niezbędne, to kluczowe jest, aby były one dobrze zaplanowane i uwzględniały przede wszystkim utrzymanie istniejących miejsc pracy.

W trakcie dyskusji inni uczestnicy spotkania podzielali obawy, wyrażone przez Przewodniczącą KSPCH. Zmiany w strukturze zatrudnienia są nieuniknione, ale należy wywierać naciski ze strony europejskich struktur związkowych na władze UE.

Na koniec spotkania poinformowano o terminie najbliższego spotkania Regionu Wschodniego IndustriAll Europe, które odbędzie się w Bratysławie w dniach 18-20 marca 2025 r.

 industriAll
EUROPEAN TRADE UNION

Sandra Domagalska

Na stronie internetowej www.tysol.pl
można kupić wydanie elektroniczne tygodnika.
www.tysol.pl to nie tylko nasza gazeta,
to także codzienny serwis

7

30 – lecie powstania Sekcji Farmacji

W dniach 9-11.10.2024 r. w Spale odbył się WZD KSPPF NSZZ „Solidarność” upamiętniający 30 – lecie powstania Sekcji Farmacji, którego gospodarzem była organizacja z Polfy Tarchomin. W Zjeździe udział wzięli Delegaci, a także zaproszeni goście, w tym między innymi długoletni członkowie, którzy zaangażowani byli w proces założycielski KSPPF.

Obchody Jubileuszu rozpoczęły się Mszą Świętą w intencji KSPPF, którą uświetniła obecność pocztów sztandarowych organizacji zrzeszonych w Sekcji. Następnie odbyła się część oficjalna, która była okazją do przedstawienia rysu historycznego KSPPF, wysłuchania wystąpień zaproszonych gości, a także prezentacji fotograficznej, obejmującej trzy dekady działalności.

Z okazji tej ważnej rocznicy, przy współpracy wszystkich szesnastu organizacji należących do Sekcji Farmacji, powstało także opraco-

wanie, ukazujące profile organizacji zakładowych i międzyzakładowych, tworzących Krajową Sekcję Pracowników Przemysłu Farmaceutycznego NSZZ „Solidarność”. Organizacje, dzięki którym Sekcja powstała, pomimo przeobrażeń właścicielskich i zmienionych nazw zakładów pracy, pozostały w KSPPF do dziś, a na przestrzeni lat do Sekcji Farmacji dołączyły kolejne organizacje związkowe, wspólnie budując farmaceutyczną część struktur branżowych „Solidarności”. Przedstawiona historia każdej z nich udowadnia,

że upływający czas i nieuniknione zmiany pokoleniowe nie stanowią przeszkody, jeśli podejmowanym działaniom towarzyszy poczucie słusznego celu i wzajemne wsparcie.

Anna Rowska-Sopel

Kolejne próby ratowania polskiego przemysłu chemicznego

We wtorek, 8 października 2024 r. odbyło się posiedzenie Narodowej Rady Rozwoju pod patronatem Prezydenta RP, Pana Andrzeja Dudy. Posiedzenie prowadził Przewodniczący Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Jan Krzysztof Ardanowski. Temat spotkania to: „Bezpieczeństwo żywnościowe, a wyzwania na rynku nawozów sztucznych w Polsce, z uwzględnieniem polityki Unii Europejskiej i zaburzeń konkurencyjności”. Jest to kontynuacja działań wielu środowisk: przedstawiciele ponad 14 tysięcy pracowników Grupy Azoty, Kancelarii Prezydenta RP, posłów na Sejm RP, przedstawiciele związków zawodowych różnych branż oraz wszystkich tych osób, które czują powagę sytuacji zdając sobie sprawę z tego, że zagrożony jest cały sektor, odpowiedzialny za polską żywność. Jako redakcja Biuletynu KSPCH przyglądamy się tej sprawie uważnie, relacjonując wszystkie ważne inicjatywy, które są podejmowane w kontekście walki o ten kluczowy dla Polski obszar.

W posiedzeniu udział wzięli:
– Przewodniczący Organizacji Związkowych NSZZ „Solidarność” z Grupy Azoty – Artur Jasiński,
– Wiceprzewodniczący Komisji

Krajowej NSZZ „Solidarność” Bartłomiej Mickiewicz,
– Przewodniczący Sekretariatu Przemysłu Chemicznego Piotr Łusiewicz, oraz Przewodniczący Sekcji Przemysłu Chemicznego –

Sławomir Bezara. Stronę rządową reprezentował Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Pan Stefan Krajewski.

9

Trudną sytuację Grupy Azoty omówił na posiedzeniu Przewodniczący Komisji Przedsiębiorstwa NSZZ „Solidarność” w Tarnowie, Pan Artur Jasiński. Opowiedział o przyczynach, które miały wpływ na obecną sytuację, omówił zagrożenia, jakie może nieść brak reakcji na obecną sytuację Spółki ze strony polskiego rządu oraz Unii Europejskiej, oraz przedstawił sposoby i możliwości rozwiązań, prowadzących do poprawy sytuacji Spółki.

Wypowiedział się w imieniu pracowników Grupy Azoty, identyfikując się z całą załogą:

Mamy świadomość, że nie ma prostych rozwiązań, lecz dla nas, przedstawicieli załogi w poszczególnych fabrykach jest najważniejsze, aby utrzymać miejsca pracy oraz zapewnić godne wynagrodzenie za trudną i niebezpieczną pracę. Restrukturyzacja nie może odbywać się tylko poprzez obniżanie płacy, redukcję zatrudnienia i sprzedaż majątku. Trzeba naciskać na polski rząd i władarzy w Unii Europejskiej w celu powrotu do ceł, zniesienia opłat klima-

tycznych związanych z polityką Zielonego Ładu, oraz ograniczać sprowadzanie nawozów sztucznych z Rosji, Białorusi i innych kierunków świata. Należy postawić na własną produkcję i wzmacnianie polskiego przemysłu. Tylko tak nasza gospodarka będzie silna i konkurencyjna w stosunku do innych. Brak działań doprowadzi do upadku Grupy Azoty, co będzie miało dramatyczne skutki w kontekście bezpieczeństwa żywnościowego Polski, a wzorem Irlandii, ceny nawozów sprowadzanych z zewnątrz wzrosną dziesięciokrotnie, a co za tym idzie – również wzrosną ceny żywności.

Warto spojrzeć na liczby. Puls Biznesu podaje, że „Polska wyrasta na lidera w Unii Europejskiej pod względem skali importu nawozów azotowych z Rosji. W okresie od stycznia do sierpnia 2024 roku zaimportowaliśmy 862 tys. ton nawozów azotowych z tego kraju, co stanowi ponad jedną czwartą (przeszło 26 proc.) całego importu nawozów z Rosji do wszystkich krajów UE” (cyt. www.filarybiznesu.pl). Wynika to z faktu, że dostawy

żywności i nawozów nie są objęte sankcjami, które UE nałożyła na Rosję po ataku na Ukrainę w 2022 r. Ta ewidentna luka w przepisach, w połączeniu z polityką klimatyczną UE powoduje, że polski przemysł nawozowy nie jest w stanie konkurować z tym spoza Europy. W dyskusji zabierało głos wiele środowisk rolniczych oraz związanych z produkcją żywności, obecnych na posiedzeniu. Wszyscy byli zgodni, że wspierając polski przemysł zapewniamy realne ceny nawozów oferowanych polskim rolnikom, co w dłuższym okresie przełoży się na kontrolowane ceny żywności w Polsce i Europie. Jeżeli doprowadzimy do upadku polskiego przemysłu chemicznego, to upadek ten jak domino pociągnie inne gałęzie przemysłu, a na końcu każdy z konsumentów boleśnie to odczuje. Mówiąc krótko: będzie bardzo drogo, a co za tym idzie – wróci głód i bieda.

Łukasz Kulon

1

© Łukasz Błaskiewicz/KPRP

Trudne zagadnienia prawne – pytania i odpowiedzi

Pytanie: W ramach planowanych zmian organizacyjnych, pracodawca zamierza utworzyć nowy dział, do którego chce przenosić pracowników z różnych, dotychczas istniejących komórek organizacyjnych naszej firmy. W związku z tym mój przełożony zażądał ode mnie niezwłocznego zadeklarowania, czy podejmę pracę w nowym dziale. Czy pracodawca ma prawo domagać się ode mnie natychmiastowego podjęcia decyzji?

Odpowiedź: Oferta jaką otrzymał czytelnik to nic innego, jak propozycja zmiany warunków umowy o pracę w trybie porozumienia stron poprzez zawarcie aneksu

do obowiązującej umowy. Powszechnie obowiązujące przepisy prawa pracy nie określają terminu, w jakim pracownik ma oświadczyć, czy taką propozycję przyjmuje. Ewentualny termin, jaki wskazał pracodawca nie ma charakteru wiążącego – pracownik może, ale nie musi w tym czasie przedstawić swoje stanowisko. Z całą pewnością pracownik nie ma obowiązku, a nawet nie powinien podejmować decyzji w takiej sytuacji, jeżeli nie posiada pełnej informacji co do warunków pracy i płacy na nowym stanowisku, zakresu obowiązków, czy też podległości służbowej. Pochopne podjęcie decyzji może

spowodować mniej korzystne ukształtowanie uprawnień pracownika niż w przypadku, w którym nie zgodziłby się na zmianę umowy w trybie porozumienia stron. Jeżeli pracodawca będzie podtrzymywał zamiar dokonania wyżej wymienionych zmian organizacyjnych, ma prawo wręczyć pracownikowi wypowiedzenie zmieniające warunki umowy o pracę – zmiana nastąpi z zachowaniem okresu wypowiedzenia, co oznacza, że pracownik przez pewien czas zachowa dotychczasowe uprawnienia. Do połowy okresu wypowiedzenia pracownik ma prawo oświadczyć, że nie przyjmuje nowych warunków pracy i płacy, w takim razie umowa o pracę rozwiąże się wraz z upływem okresu wypowiedzenia. W orzecznictwie sądowym i doktrynie prawa pracy jest dyskusyjne, czy w takim przypadku pracownik ma prawo do odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nietyczących pracownika. Pewne jest jednak, że ma, pod warunkiem, że przyjęcie nowych warunków pracy i płacy stanowiłoby bardzo istotne pogorszenie sytuacji pracownika.

Pytanie: W związku z niskimi obrotami firmy, w której pracuję i małym popytem na nasze produkty, dochodzi ostatnio do częstych przestojów w pracy. Pracodawca skłania pracowników do wykorzystywania urlopu wypoczynkowego na bieżący rok twierdząc, że w przeciwnym razie będzie płacił wynagrodzenie w wysokości 60% tzw. postojowego. Czy pracodawca

ma rację?

Odpowiedź: Zdecydowanie nie. Jak stanowi art. 81 § 1 K.p., pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie, wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a dopiero jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania – 60% wynagrodzenia. Z uwagi na to, że większość pracowników jest wynagradzana w formie czasowej z uwzględnieniem stawki godzinowej lub miesięcznej, to wypłata 60% wynagrodzenia ma miejsce w szczególnych sytuacjach, np. w przypadku zawarcia umowy na wykonanie określonej pracy wraz z uzgodnieniem wynagrodzenia zryczałtowanego, należnego za całkowite wykonanie pracy, bez innych składników. Tak więc za okres przestoju pracownik ma prawo do takiego samego wynagrodzenia, jak za czas wykonywania pracy.

Ponadto należy podkreślić, że pracodawca nie ma prawa narzucać pracownikowi wykorzystania bieżącego urlopu wypoczynkowego, jeżeli nie wynika to z planu urlopów, lub pracownik nie znajduje się w okresie wypowiedzenia umowy o pracę. Zgodnie z art. 163 § 1 i 11 K.p., pracodawca udzielając urlopów jest zobowiązany wziąć pod uwagę wnioski pracowników oraz konieczność zapewnienia normalnego toku pracy zakładu.

Pytanie: U aktualnego pracodawcy jestem zatrudniony na podstawie umowy na czas nieokreślony ponad trzy lata, a więc mam prawo do trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Otrzymałem interesującą propozycję zatrudnienia od

innego pracodawcy, który jednak wymaga ode mnie podjęcia pracy już od pierwszego dnia nowego miesiąca kalendarzowego. W jaki sposób mogę rozwiązać obecny stosunek pracy z pominięciem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia?

Odpowiedź: Czytelnik może skorzystać z dwóch możliwości rozwiązania umowy o pracę bez zachowania pełnego okresu wypowiedzenia, jednak w obydwu przypadkach niezbędne jest uzyskanie zgody aktualnego pracodawcy. Pierwsza z tych możliwości to rozwiązanie stosunku pracy w trybie porozumienia stron na podstawie art. 30 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy. Porozumienie stron stanowi najmniej „konfliktową” formę rozstania się pracownika z pracodawcą. W takiej sytuacji, strony stosunku pracy mogą wskazać dowolny termin rozwiązania umowy, z wyłączeniem terminu wstecznego w stosunku do zakończenia okresu rzeczywistego świadczenia pracy przez pracownika na rzecz pracodawcy. Powszechnie obowiązujące przepisy prawa nie wymagają, aby porozumienie stron posiadało formę pisemną, jednak ze względów

dowodowych wydaje się to być nieodzowne.

Na drugą z możliwości postępowania w opisanej sytuacji wskazuje art. 36 § 6 K.p., zgodnie z którym strony mogą po dokonaniu wypowiedzenia umowy o pracę przez jedną z nich ustalić wcześniejszy termin rozwiązania umowy. Ustalenie takie nie zmienia trybu rozwiązania umowy o pracę. Takie ustalenie nie powoduje więc, że umowa nie rozwiązuje się w trybie wypowiedzenia, ponieważ jedynym przedmiotem ustalenia jest termin rozwiązania stosunku pracy. Podobnie jak w przypadku rozwiązania na mocy porozumienia stron, również skracając okres wypowiedzenia na podstawie art. 36 § 6 K.p. strony mogą ustalić dowolny termin ustania stosunku pracy, jednak należy pamiętać, że wynagrodzenie i świadczenia przysługują pracownikowi tylko do końca skróconego okresu wypowiedzenia, chyba, że strony same przyjmą rozwiązanie bardziej korzystne dla pracownika.

Dariusz Wegnerski

